

УДК 347.921.4

МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ СТАНДАРТИ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АДВОКАТА В ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ УКРАЇНИ

Шпак Максим Володимирович,

аспірант кафедри цивільного процесу,

Національний юридичний університет

імені Ярослава Мудрого,

Україна, м. Харків

e-mail: maxim_shpak93@mail.ru

ORCID 0000-0003-2119-3828

Розглянуто європейське та міжнародне законодавство, що регулює діяльність адвоката як професійного процесуального представника в цивільному процесі. Проаналізовано праці провідних вітчизняних учених з проблем наближення законодавства України, що регулює адвокатську діяльність, до європейських і міжнародних стандартів, зокрема в цивільному процесі.

Ключові слова: міжнародні стандарти адвокатської діяльності; професійне представництво; цивільне процесуальне представництво; діяльність адвоката; цивільне судочинство; цивільний процес.

Постановка проблеми та актуальність теми дослідження. Обраний Українською державою курс на євроінтеграцію зумовлює необхідність впровадження в національні норми права законодавчих ініціатив, які стосуються специфіки професійної діяльності адвокатів, зокрема в цивільному процесі. Крім того, у зв'язку з проведенням в країні судової реформи інститут правової допомоги зазнає суттєвих змін. З огляду на це набуває актуальності дослідження міжнародного законодавства, яке регулює питання професійної діяльності адвокатів у цивільному процесі.

Аналіз останніх досліджень та публікацій дозволяє дійти висновку про значний інтерес учених-правознавців питаннями реформування адвокатури та наближення національного законодавства до міжнародних стандартів. Зокрема, на дисертаційному рівні міжнародні та європейські стандарти діяльності адвокатів розглядалися такими вченими, як Т. Б. Вільчик [1, с. 106, 380, 397], В. О. Святоцька [2, с. 9-10] та Л. В. Тацій [3, с. 12]. Окремі аспекти

професійної діяльності адвоката в цивільному процесі висвітлено також у науковій літературі з цивільного процесу [4, с. 345; 5, с. 276, 277].

Метою статті є дослідження європейських і міжнародних стандартів професійної діяльності адвокатів у цивільному процесі.

Виклад основного матеріалу. Впродовж останніх років в Україні проводиться активна діяльність з удосконалення правової допомоги, яка надається адвокатами у формі цивільного процесуального представництва. Зокрема, суб'єктами законодавчої ініціативи запропоновано внесення деяких змін до нормативно-правових актів, що стосуються професійної діяльності адвокатів [6–8].

Так, Указом Президента України від 20.05.2015 р. схвалено «Стратегію реформування судоустрою, судочинства та суміжних правових інститутів на 2015–2020 роки». У ній закріплюються основні положення щодо реформування надання правової допомоги в Україні та професійної діяльності адвокатів, а також приведення законодавства України у відповідність до європейських стандартів [9].

У зв'язку з цим можна погодитися з думкою В. О. Святоцької, яка, досліджуючи актуальні питання адвокатури України у світлі євроінтеграційних прагнень, наголошує, що з часів здобуття нашою країною незалежності адвокатура як важливий інститут правової системи держави перебуває у стані постійного реформування. Вона зазначає, що на долю української адвокатури випало чимало випробувань, адже законодавство стосовно неї постійно видозмінювалося, а її становлення та розвиток завжди залежали від особливостей становлення самої держави та специфіки її механізмів управління [10, с. 109]. В іншій своїй праці В. О. Святоцька підкреслює, що реформування адвокатури України, з поступовим приведенням її у відповідність до європейських стандартів, є необхідною умовою для національної «європеїзації» [11, с. 96].

У межах нашого дослідження заслуговує на увагу п. 5 ч. I Додатку до Резолюції (78) 8 Комітету міністрів Ради Європи про юридичну допомогу та

консультації від 02.03.1978 р., в якому закріплено, що юридична допомога завжди повинна здійснюватися особою, яка має право практикувати в якості адвоката відповідно до юридичних норм конкретної держави. У ньому також зазначається, що участь адвоката може бути як у разі, коли система юридичної допомоги передбачає це, так і у випадках, коли: а) сторони повинні бути представлені адвокатом у судовому органі конкретної держави відповідно до закону; б) є визначення з боку органу, який правомочний розглядати питання про надання юридичної допомоги того, що послуги адвоката є необхідними з огляду на конкретні обставини справи [12].

Ураховуючи вищенаведені положення, слід зазначити, що адаптація законодавства України стосовно виключного процесуального представництва адвокатом у суді є правильним кроком. У той же час в юридичній літературі положення, які викладені у цій Резолюції, не знайшли повної й беззаперечної підтримки. Так, С. С. Бичкова та А. В. Чурпіта, критично досліджуючи законодавчі зміни щодо інституту представництва в цивільному процесі, наголошують, що доцільним є допуск в якості процесуальних представників не тільки адвокатів. Зазначені автори вважають, що варто допускати в якості процесуальних представників й інших осіб, які відповідають встановленим Законом вимогам [13, с. 27].

Важливі європейські стандарти професійної діяльності адвокатів закріплено у Кодексі поведінки європейських адвокатів. Зокрема, у ньому визначаються норми надання адвокатом різних видів правової допомоги з дотриманням принципів здійснення адвокатської діяльності (незалежності, довіри й особистої порядності, конфіденційності), розмірів та виплат гонорарів, правил поведінки адвокатів у суді та між собою. Особливе значення мають положення 5.8 Кодексу, що адвокати повинні підтримувати й розвивати свої професійні знання та навички з належним урахуванням авторитету своєї професії [14].

Не менш важливе значення для професійної діяльності адвокатів мають Загальні принципи для спільноти юристів, прийняті Міжнародною асоціацією

юристів 20.09.2006 р. в м. Чикаго. У цьому документі відзначається, що юристи в усьому світі є професіоналами, які спеціалізуються з права, ставлять інтереси своїх клієнтів вище своїх власних і намагаються домогтися поваги до верховенства права [15]. Крім того, відповідно до Основних положень про роль адвокатів від 01.08.1990 р. останні, як важливі учасники здійснення правосуддя, мають постійно дбати про честь і гідність своєї юридичної професії [16]. Принципи діяльності адвокатів закріплено також і в іншому міжнародному документі від 07.09.1990 р., що стосується ролі юристів [17].

Наступним нормативним актом, який займає важливе місце в правовому регулюванні професійної діяльності адвокатів на теренах Європейського Союзу, є Загальний кодекс правил від 01.10.1988 р. [18]. У п. 1.1 цього документа закріплено, що у будь-якому правовому суспільстві адвокату відведено особливу роль, а його призначення не обмежено сумлінним виконанням свого обов'язку у межах закону. Адвокат має діяти в інтересах права в цілому так само, як і в інтересах тих, чиї права і свободи йому довірено захищати. Адвокат повинен не лише виступати в суді від імені клієнта, а й надавати йому юридичну допомогу у вигляді порад і консультацій. Поряд із цим даний документ ретельно врегулював питання щодо принципів адвокатської діяльності, зокрема щодо незалежності, довірчих відносин між клієнтом і адвокатом, конфіденційності діяльності та ін. Він містить також низку положень щодо особистої реклами адвоката та його взаємовідносини з клієнтами, судом, іншими адвокатами та ін. [18].

З огляду на проведення в Україні правових реформ, а також специфіку надання адвокатами правової допомоги при захисті цивільних прав й охоронюваних законом інтересів, видається доцільним використання позитивного зарубіжного досвіду, закріпленого у вищенаведених міжнародних нормативно-правових документах. Разом із цим визначення єдиного напрямку реформування адвокатури в цивільному процесі зумовлено наявністю суперечливих пропозицій (законодавчих ініціатив) щодо концентрації повноважень представництва виключно адвокатами. У цьому аспекті варто

зазначити, що Законом України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)» від 02.06.2016 р. Основний Закон України було доповнено новою статтею 131², де вказано, що виключно адвокат здійснює представництво іншої особи в суді, а також захист від кримінального обвинувачення [19]. Поряд із цим прийнятий 02.06.2016 р. Закон України «Про судоустрій і статус суддів» у змісті ч. 3 ст. 10 закріплює, що для надання професійної правничої допомоги діє адвокатура. Забезпечення права на захист від кримінального обвинувачення та представництво в суді здійснюється адвокатом, за винятком випадків, установлених законом [20].

На нашу думку, логічним кроком з наближення цивільного процесуального законодавства України, що регулює правовідносини надання кваліфікованої правової допомоги зацікавленим особам, зокрема щодо професійного представництва адвоката в цивільному процесі, до міжнародних стандартів професійної діяльності адвокатів, є оновлення змісту Цивільного процесуального кодексу України (далі – ЦПК України) відповідно до наведених вище конституційних положень. З огляду на це пропонуємо доповнити ЦПК України новою статтею 40¹ «Адвокат як професійний представник у справі» в такій редакції:

«Адвокат як професійний представник у цивільній справі – це особа, яка має повну вищу юридичну освіту, свідоцтво на право зайняття адвокатською діяльністю та здійснює діяльність з надання правової допомоги у цивільній справі на професійній основі, належним чином використовуючи власні повноваження.

Адвокат, який бере участь у справі на стороні клієнта, може ініціювати укладення мирової угоди між сторонами. Адвокат може висловити намір про відмову від позову у разі, якщо він є представником позивача, та про визнання позову у разі, якщо він є представником відповідача.

Повноваження адвоката, який представляє свого клієнта в суді, повинні бути посвідчені договором про надання правової допомоги або ордером чи довіреністю. Адвокат за вимогою суду повинен пред'явити своє посвідчення.

Адвокат як представник у цивільній справі повинен завжди сумлінно прагнути до досягнення максимально ефективного результату, якого потребує клієнт, дотримуючись правил, які встановлені цим Кодексом, Законом України «Про судоустрій і статус суддів», Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» та іншим законодавством України».

В обґрунтування пропонованої норми слід зазначити, що внесення вказаної статті до ЦПК України буде логічним результатом удосконалення процесуального законодавства, що належним чином співвідноситься з реформуванням професійної адвокатської діяльності, а також з міжнародними стандартами професійної діяльності адвокатів.

Висновки. На основі аналізу міжнародних нормативних актів, що закріплюють положення стосовно професійної діяльності адвокатів, зокрема в цивільному процесі, до європейських стандартів професійної діяльності адвокатів запропоновано віднести такі: 1) надання правової допомоги виключно адвокатами; 2) достатню кваліфікацію та досвід адвокатів як професійних юристів; 3) конфіденційність і незалежність адвокатської діяльності; 4) адвокат, здійснюючи свою професійну діяльність з надання правової допомоги клієнту, повинен завжди діяти в інтересах останнього (у межах законодавства); 5) право адвоката на винагороду (гонорар) за здійснення професійної діяльності; 6) професійне страхування адвокатської діяльності з метою правового захисту адвоката; 7) підкорення адвоката, як професійного юриста, відповідним правилам (нормам законодавства), що регулюють питання етичної поведінки під час надання правової допомоги в судах; 8) порядність і чесність професійної адвокатської діяльності; 9) наявність духу корпоративності та взаємної підтримки між адвокатами; 10) повага до інтересів усіх учасників судового процесу; 11) застосування заходів процесуального примусу до адвокатів у разі вчинення ними правопорушень.

Список літератури:

1. Вільчик Т. Б. Адвокатура як інститут реалізації права на правову допомогу: порівняльно-правовий аналіз законодавства країн Європейського Союзу та України: дис. ... д-ра юрид. наук. Харків, 2016. 490 с.

2. Святоцька В. О. Інститут адвокатури України: становлення та розвиток: автореф. дис. ... канд. юрид. наук. Львів, 2010. 16 с.
3. Тацій Л. В. Юридична природа адвокатури в системі захисту прав і свобод людини і громадянина: автореф. дис. ... канд. юрид. наук. Харків, 2008. 20 с.
4. Курс цивільного процесу: підручник / В. В. Комаров, В. А. Бігун, В. В. Баранкова та ін.; за ред. В. В. Комарова. Харків: Право, 2011. 1352 с.
5. Цивільне судочинство України: основні засади та інститути: монографія / В. В. Комаров, К. В. Гусаров, Н. Ю. Сакара та ін.; за ред. В. В. Комарова. Харків: Право, 2016. 848 с.
6. Про внесення змін до Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» (щодо статусу і гарантій адвокатської діяльності та формування органів адвокатського самоврядування): проект Закону України № 1794 від 19.01.2015 р. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=53631.
7. Про внесення змін до Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» та деяких інших законодавчих актів України (щодо статусу і гарантій адвокатської діяльності та формування і роботи органів адвокатського самоврядування): проект Закону № 1794-1 від 04.02.2015 р. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=53817.
8. Про внесення змін до статті 10 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» щодо малозначних спорів у судах: проект Закону № 5221 від 04.10.2016 р. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=60174.
9. Про Стратегію реформування судоустрою, судочинства та суміжних правових інститутів на 2015–2020 роки: Указ Президента України від 20.05.2015 р. № 276/2015. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/276/2015>.
10. Святоцька В. О. Адвокатура України у світлі євроінтеграційних прагнень. *Право України*. 2015. № 10. С. 105–112.
11. Святоцька В. О. Наближення стандартів організації та діяльності адвокатури України до загальноєвропейських. *Актуальні проблеми судового права: матеріали міжнар. наук.-прак. конф., присвяч. пам'яті проф. І. Є. Марочкіна* (Харків, 30 жовт. 2015 р.); Нац. юрид. ун-т ім. Я. Мудрого, каф. орг. суд. та прав. органів. Харків: Право, 2015. С. 96–97.
12. Резолюція (78) 8 Комітету міністрів про юридичну допомогу та консультації: Міжнар. док. № (78) 8 від 02.03.1978 р. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/994_132.
13. Бычкова С. С., Чурпита А. В. Адвокат как участник гражданских процессуальных правоотношений. *Цивилистическая процессуальная мысль: междунар. сб. науч. ст. / редкол.: В. В. Комаров и др.* Киев: Алерта, 2015. Вып. 4: Адвокатура. С. 22–30.
14. Кодекс поведінки європейських адвокатів: прийнятий на пленар. сесії Ради адвокат. об'єднань та спілок адвокатів Європи 28 жовт. 1988 р., з поправками від 28 листоп. 1988 р., 6 груд. 2002 р., 19 трав. 2006 р. / [пер. з англ.]; Національна асоціація адвокатів України. URL: [http://unba.org.ua/assets/uploads/legislations/inshidokumenty/kodeks_povedinky_uyevropeyskykh_advokativ\(ukr\).pdf](http://unba.org.ua/assets/uploads/legislations/inshidokumenty/kodeks_povedinky_uyevropeyskykh_advokativ(ukr).pdf).
15. Общие принципы для сообщества юристов: приняты в Международной ассоциацией юристов (IBA) 20.09.2006 г. в г. Чикаго. URL: <http://advokpalata21.ru/urbanleft/osnovyevpruristov.html>.
16. Основні положення про роль адвокатів: Міжнар. док. від 01.08.1990 р. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_835.
17. Основні принципи, що стосуються ролі юристів: Міжнар. док. від 07.09.1990 р. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_313.
18. Загальний кодекс правил для адвокатів країн Європейського Співтовариства: Міжнар. док. від 01.10.1988 р. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_343.
19. Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя): Закон України від 02.06.2016 р. № 1401-VIII. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1401-19>.
20. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 р. № 1402-VIII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>.

References:

1. Vil'chyk, T.B. (2016). Advokatura iak instytut realizatsii prava na pravovu dopomohu: porivnial'no-pravovyj analiz zakonodavstva krain Yevropejs'koho Soiuzu ta Ukrainy [Advocacy as the realization institution of the legal aid right: the comparative legal analysis of the legislation of the European Union countries and Ukraine]. *Doctor's thesis*. Kharkiv [in Ukrainian].
2. Sviatots'ka, V.O. (2010). Instytut advokatury Ukrainy: stanovlennia ta rozvytok [The Institution of Advocacy of Ukraine: establishment and development]. *Candidate's thesis*. L'viv [in Ukrainian].
3. Tatsij, L.V. (2008). Yurydychna pryroda advokatury v systemi zakhystu prav i svobod liudyny i hromadianyna [Legal nature of advocacy in the system of protection of rights and liberties of person and citizen]. *Candidate's thesis*. Kharkiv [in Ukrainian].
4. Komarov, V.V., Bihun, V.A., Barankova, V.V. et al. (2011). Kurs tsyvil'noho protsesu [Course of Civil Procedure]. Kharkiv: Pravo [in Ukrainian].
5. Komarov, V.V., Husarov, K.V., Sakara, N.Yu. et al. (2016). Tsyvil'ne sudochynstvo Ukrainy: osnovni zasady ta instytuty [Civil proceedings of Ukraine: basic principles and institutions]. Kharkiv: Pravo [in Ukrainian].
6. Pro vnesennia zmin do Zakonu Ukrainy «Pro advokaturu ta advokats'ku diial'nist'» (schodo statusu i harantij advokats'koi diial'nosti ta formuvannia orhaniv advokats'koho samovriaduvannia) [On Amendments to the Law of Ukraine On the Bar and Lawyer's activity (concerning the status and guarantees of lawyer's activity and formation of Bar self-government)]: proekt Zakonu Ukrainy № 1794 vid 19.01.2015. (2015). URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=53631.
7. Pro vnesennia zmin do Zakonu Ukrainy Pro advokaturu ta advokats'ku diial'nist' ta deiakykh inshykh zakonodavchykh aktiv Ukrainy (schodo statusu i harantij advokats'koi diial'nosti ta formuvannia i roboty orhaniv advokats'koho samovriaduvannia) [On Amendments to the Law of Ukraine On the Bar and Lawyer's activity and some other legislative acts of Ukraine (concerning the status and guarantees of lawyer's activity and formation and work of Bar self-government)]: proekt Zakonu Ukrainy № 1794-1 vid 04.02.2015. (2015). URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=53817.
8. Pro vnesennia zmin do statti 10 Zakonu Ukrainy «Pro sudoustrij i status suddiv» schodo maloznachnykh sporiv u sudakh [On Amendments to article 10 Law of Ukraine On the Judicial System and Status of Judges]: proekt Zakonu Ukrainy № 5221 vid 04.10.2016. (2016). URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=60174.
9. Pro Stratehiiu reformuvannia sudoustroiu, sudochynstva ta sumizhnykh pravovykh instytutiv na 2015–2020 roky: ukaz Prezydenta Ukrainy vid 20.05.2015. № 276/2015 [On the strategy of reforming the judiciary, proceedings and related legal institutions in 2015-2020 years: the decree of President of Ukraine from 20.05.2015 № 276/2015]. (2015). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/276/2015>.
10. Sviatots'ka, V.O. (2015). Advokatura Ukrainy u svitli ievrointehratsijnykh prahnen' [Advocacy of Ukraine in the Light of European Aspirations]. *Pravo Ukrainy – Law of Ukraine, 10, 105-112* [in Ukrainian].
11. Sviatots'ka, V.O. (2015). Nablyzhennia standartiv orhanizatsii ta diial'nosti advokatury Ukrainy do zahal'noievropejs'kykh [Approaching standards of organization and activities of Advocacy of Ukraine to European]. *Aktual'ni problemy sudovoho prava: materialy mizhnar. nauk.-prak. konf., prysviach. pam'iaty prof. I. Ye. Marochkina* (Kharkiv, 30 zhovt. 2015). *Actual problems of judicial law: Materials of International Scientific and Practical Conference* (October 30. 2015), 96–97. Kharkiv: Pravo [in Ukrainian].
12. Rezoliutsiia (78) 8 Komitetu ministriv pro iurydychnu dopomohu ta konsul'tatsii vid 02.03.1978. [Resolution (78) 8 of the Committee of Ministers on legal aid and consultations on 02.03.1978]. (1978). URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/994_132.
13. Bychkova, S.S. & Churpyta, A.V. (2015). Advokat kak uchastnyk hrazhdanskykh protsessual'nykh pravootnoshenyj [Solicitor as a member of civil legal proceedings].

Tsyvylstycheskaia protsessual'naia mysl' [Civil procedural idea], 4, 22–30. Kyev: Alerta [in Russian].

14. Kodeks povedinky ievropejs'kykh advokativ (ukrains'kyj pereklad) vid 28 zhovt. 1988. z popravkamy vid 28 lystop. 1988, 6 hrud. 2002, 19 trav. 2006. [Code of Conduct for European lawyers (Ukrainian translation) on 28.10.1988 with amendments from 28.11.1988, 6.12.2002, 19.05.2006]. (2006). URL: [http://unba.org.ua/assets/uploads/legislations/inshi-dokumenty/kodeks_povedinky_yevropeyskykh_advokativ\(ukr\).pdf](http://unba.org.ua/assets/uploads/legislations/inshi-dokumenty/kodeks_povedinky_yevropeyskykh_advokativ(ukr).pdf).

15. Obschye pryntsyipy dlia soobschestva iurystov. Pryniaty v Mezhdunarodnoj assotsyatsyey iurystov (IBA) 20.09.2006. Chykhaho [General principles for the legal profession. Adopted by the International Bar Association (IBA) 20.09.2006 in Chicago]. (2006). URL: <http://advokpalata-21.ru/urbanleft/osnovyepuristov.html> [in Russian].

16. Osnovni polozhennia pro rol' advokativ vid 01.08.1990. [Basic Principles on the Role of Lawyers on 01.08.1990]. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_835.

17. Osnovni pryntsyipy, scho stosuiut'sia roli iurystiv vid 07.09.1990. [Basic Principles on the Role of Lawyers on 07.09.1990]. (1990). URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_313.

18. Zahal'nyj kodeks pravyl dlia advokativ krain Yevropejs'koho Spivtovarystva vid 01.10.1988. [General Code of rules for lawyers in the European Community on 01.10.1988]. (1988). URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_343 [in Ukrainian].

19. Pro vnesennia zmin do Konstytutsii Ukrainy (schodo pravosudiva). [On Amendments to the Constitution of Ukraine (on justice)]: Zakon Ukrainy № 1401-VIII vid 02.06.2016. (2016). URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1401-19>.

20. Pro sudoustrij i status suddiv. [On the Judicial System and Status of Judges]: Zakon Ukrainy vid 02.06.2016 № 1402-VIII. (2016). URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1402-19/page>.

Шпак М. В. Международно-правовые стандарты профессиональной деятельности адвоката в гражданском процессе Украины.

Рассмотрено европейское и международное законодательство, регулирующее деятельность адвоката как профессионального процессуального представителя в гражданском процессе. Проанализированы труды ведущих отечественных ученых по проблемам приближения законодательства Украины, регулиющего адвокатскую деятельность, в европейских и международных стандартов, в частности в гражданском процессе.

Ключевые слова: профессиональное представительство; гражданское процессуальное представительство; деятельность адвоката; гражданское судопроизводство; гражданский процесс.

Shpak M. V. International legal standards of professional activity of the lawyer in civil procedure of Ukraine.

In the article elucidates the characteristics of the European and international legislation governing, the specifics of the professional activity of the lawyer as a professional representative in the civil procedure. The author has analyzed the views of leading scientists about specifics of approaching legislation of Ukraine's concerning lawyer's activity to European and International standards especially in civil procedure.

Keywords: professional representation; civil procedure representation; lawyer's activity; civil litigation; civil procedure.

Надійшла до редколегії 15.11.2016 р.